

ראוהו בית דין פרק שלישי ראש השנה

כת.

עין משפט גד מצוה

לכ א טושי' א"ח סי'
 תקפו ספי' ב:
 לב ב טושי' ג וסי'
 תקפו ספי' ב:
 לד ג מ"י פ"ג מהלכות
 שופר ה' ד טושי'
 א"ח סי' מקל ספי' ו:
 לה ד טושי' א"ח סי'
 תקפו ספי' ב:
 לו ה ו מ"י פ"ג מהל'
 שופר הלכה ג:
 לז ד מ"י שם טושי' א"ח
 סי' תקפו ספי' ג:
 לח ח מ"י שם:
 לט ט טושי' א"ח סי'
 תקפו ספי' ו וטושי'
 י"ד סי' רכ"א ספי' ב:
 כ מ"י שם טושי' א"ח
 סי' תקפו ספי' ה
 וטושי' י"ד סי' רכ"א ספי'
 ב:
 מא כ טושי' י"ד שם:
 מב ל מ"י פ"ו מהל' מ"ן
 ומלה הלכה ג טושי'
 א"ח סי' תש"ע ספי' ד:
 מג מ מ"י שם ופ"ט
 מהל' מכירה ה"ה
 ופ"ט מהל' גמות ה' טו'
 טושי' שם ספי' ה ופ"ט
 סי' ר"ה ספי' טו:

רבינו הגנאל (המשך)
 פסקי' ת"ש התוקע לתוך
 הבור או לתוך וכו'. ורחיני
 כי קאמר רבה בתוקע
 ועולה, שנמצאת התקיעה
 ששבע אחרי עליותו מן
 הבור תקיעת שלימה. אי
 הכי מאי למימרא כו'.
 אמר רב יהודה בשופר של
 עולה לא יתקע ואם תקע
 יצא בשופר של שלימים
 לא יתקע ואם תקע לא
 יצא. ותירין אה רבא הכי,
 אמר שופר של עולה ואחד
 שופר של שלימים יצא,
 מאי טעמא, מצות לאו
 ליהנות נינהו. בשופר של
 ע"ז לכתחלה לא יתקע
 ואם תקע יצא. בשופר של
 עיר הנדחת אפי' דיעבד
 לא יצא, מאי טעמא כותתי
 מכתת שיעוריה. אמר רבא
 המודר הנאה מחבירו, וכן
 המודר הנאה משופר מותר
 לתקוע לו תקיעה של
 מצוה, וכן המודר הנאה
 מחבירו, חבירו מזה עליו
 מי חטאת בימות הגשמים
 אבל לא בימות החמה, וכן
 המודר הנאה ממעיין טובל
 בו טבילה מצוה בימות
 הגשמים אבל לא בימות
 החמה, שלחו ליה לאבוה
 דרשמיאל, כפאו ואכל מצה
 בפסח יצא, ופרישה רב
 אשי כשכפאוהו פריסיס,
 ש"מ מצות אינו צריכות
 כוונה. אמר (רבא) [יבית]
 זאת אומרת התוקע לשיר
 יצא, כגון אה דכתיב
 להלוהו בתקע שופר
 שיתוקעו להלל וכוונא בו,
 אם תקע כסדרן אפי' שיהא
 לשיר, השומע יצא,
 ש"מ מצות אינו צריכות
 כוונה, פשיטא מהו
 דתימא תהם תאכלו מצות
 אכר רחמנא והא אכיליה

בשופר של עולה לא יתקע. כלומר צמוד ואם תקע כלומר
 צשוגג ילא דצשוגג מעל ונפיק לחולין אכל צמוד אין
 מעילה ולא נפיק לחולין וכשמחלק בין עולה לשלמים היה יכול לחלק
 בעולה גופה בין מודר לשוגג אכל השתא מחלק צשוגג גופיה:

אמר רב יהודה בשופר של ע"ז לא יתקע ואם תקע יצא.

תימה מאי שנה משלמים ללא ילא
 משום דמנחות ליהנות ניתנו ורבינו
 חננאל גרים הכל רבא ו' ותימה
 דצוקף כסוי הדס (חולין דף פט. ושם)
 תניא תקע ללא ילא וכן קשיא אההיא
 מהא דלמיר רבא צפרק מנחות חלילה
 (יבמות דף קז. ושם) חללה בצנגל
 שאינו שלו וצנגל של ע"ז חללה
 כשרה ולא אמרינן מנחתם שיעוריה
 ופרישה כולה בשלמי כסוי הדס ופ'
 לולב הגזול (סוכה דף לא: גז"ה באהרה):
**המודר הנאה משופר מותר
 לתקוע בשופר של**
מצוה. צפרק צ' דנדרים (דף טו):

מחלק אפי' בין הנחת סוכה עלי
 לאומר שלא אהנה מן הסוכה ליכול
 לאסור הסוכה עליו שאינה משועבדת
 לו אלא אין יכול לאסור עצמו על
 הסוכה שהוא משועבד לה ופריך
 עלה רבא וכי מנחות ליהנות ניתנו
 אלא אמר רבא הא דלמיר ישיבת
 סוכה עלי הא דלמיר שבעה שלא
 אשז צסוכה ולדברי רבא היה משמע
 דכאן נמי אי אמר הנחת סוכה עלי
 מותר לתקוע בשופר של מנחות
 לאו ליהנות ניתנו אלא אם אמר
 תקיעת שופר עלי אסור לתקוע
 בשופר של מנחות אפי' לרבא כמו
 דלמיר צגי סוכה אם לא מחלק משום
 דגצי סוכה בלאו מנחה יש הנחה
 צישיבה אכל שופר אי לאו מנחה אין
 הנחה בתקיעה דלינו מכוון לשיר
 ועל כוגיה דהתם קשיא דמשמע
 דוקא כשאמר שבעה שלא אשז
 צסוכה הוא דלינו יכול לאסור עצמו
 על סוכה לפי שהוא משועבד לה
 אלא אם אמר ישיבת סוכה עלי
 בשבעה אסור כמו צקונס ופ"כ מאי
 חומר צנדרים מצשבעות דקמתי התם
 הא שניהם חלין צצנין אחד ויש
 לומר דנדרים חלין צכל ענין דשייכי
 דהיינו האסרת חפץ כדאמרינן צריש
 מסכת נדרים (דף צ: צ) נדרים ותרמים
 מידי דמימסר חפצא עליה לאפקוק
 שבעה דקאסר נפשיה מן חפצא ולכן
 חלים הנדרים צכל ענין שיאמר חוץ
 מהיכא דהזכיר הנחה משום דמנחות
 לאו ליהנות ניתנו ומה שמתלק שם בין
 אמר ישיבת סוכה עלי לשבעה שלא
 אשז לא צא אלא לומר שיש חילוק
 בין דבר לשבעה לפי שהגדר צכל ענין
 שיאמר מימסר חפצו עליה ובשבעה
 צכל ענין שיאמר קאסר נפשיה מן
 חפצו: **המודר הנאה ממעיין.**
 הא דליטרין לאשמועינן מודר הנחה
 מחזירו ומשופר וממעין דס"ד אמרינן
 דוקא צמודר מחזירו הוא דשרינן
 אכל

שמע מקלס הסקיעה צבור כו'. קא סלקא דעתך דהכי קאמר היה
 עומד הוא בשפת הבור וחזירו תוקע צבור ויאל לחוץ (ב) צחצי
 התקיעה ואשמעינן הכא דצקנת נמי ויאל: קודם עמוד השחר.
 לאו זמניה הוא כדאמרינן צמסכת מגילה (דף כ:) כל היום כשר

לתקיעת שופר וילין טעמא מיוס
 תרועה יהיה לכם (ו) יוס ולא לילה:
 הכי גרסינן למימרא דסבר רבא דכי
שמע איניש סוף תקיעה בלא חמילה
סקיעה ילא וממילא כו': קטע
בראשונה. פשוטה שלפני תרועת
 המלכות: ומשך צשניה. צפשוטה
 של אחריה כשמים ומתכוין לנחת זה
 אף די פשוטה שלפני תרועת הזכרונות
 שמעיד עליו לתקוע טיפק לו: אם
קול שופר שמע. בלא קול הצרה
 ילא: אם קול הצרה שמע. עס קול
 השופר לא ילא: צתוקע ועולה
 לנפשיה. ואין אחר עמו לנחת צו
 אלא תוקע ועולה הוא לדלידיה מחילתה
 וסופה צהכשר דתחילה הוא והשופר
 צבור ואמרן לעיל (דף כ:) אומן
 העומדים צבור יאלו: של עולה. ומלשו
 ממיים דלינו לאחר זריקה אין מעילה
 לא בעורה ולא צכריה שהכל כלהים
 כדאמרינן צמנחות (דף פג.) וצזכמים
 (פ.) נאמר לו יהיה בעולה [ויקרא] ונאמר
 לו יהיה צזשם [שם] מה אשם עצמותיו
 מותרין אף עולה עצמותיה מותרין:
שלמים לאו בני מעילה נינהו. דאין
 מעילה צקדשים קלים אלא צזאימורים
 ולאחר זריקה צשהצבורו לחלק גזוה:
לא ליהנות נינהו. לשראל להיות
 קיומם להם הנחה אלא לעול על
 נואריהם ניתנו: צשופר של ע"ז.
 ששימשו צו לע"ז ונאסר צהנחה
 כדמניא צמסכת ע"ז (דף נא:) אצד
 תאצדון את כל המומות (ט) צכלים
 צשנתמשו צבן לע"ז הכתוב מדבר:
ואם תקע ילא. דלנחות לאו הנחה
 נינהו: **כסופי מיכסא שיעוריה.**
 דהא לשריפה קאי וכסרוף דמי שופר
 צעי שיעור כדאמרינן לעיל (דף כ:)
 כדי שיאחזו צידו ויחלה לכאן ולכאן:
מוסר לתקוע לו. טעמא דכולהו
 משום דמנחות לאו ליהנות ניתנו:
חזירו מזה עליו צימות הגשמים.
 שאין כאן אלא הנחת קיום המנחה
 ומנחות לא ניתנו ליהנות: אכל לא
צימות החמה. דאיכא הנחת הגוף:
שכפאוהו פריסיס. ואע"ג שלא
 נתכוון לנחת ידי חובת מזה צליל
 ראשון של פסח ילא: הסוקע לשיר.
 צזוכר ולומר כן שמעתי מפי מורי
 הזקן. וציסודו של מורי רבי יתכן צן
 יהודה ראיתי הסוקע לשד להצריח
 רוח רעה מעליו: פשיטא. דזאת
מנה קאמר רחמנא והא אכל
 ונהנה צאכילתו הלכן לאו מתעסק
 הוא שרהי אף לענין חיוב חטאת
 אצרינן (כרימות דף יט:) המתעסק
 צחלבים וצבעריות ולכן שכן נהנה:
 קא

(א) [לעיל כ:], (ב) [לעיל כ:],
 [לקמן ג:], (ג) [לעיל כ:],
 (ד) [ע"י מוסי' וצחסי פו.
 ד"ה תלמי ומסופות צבורות
 כו. ד"ה תלמי],
 (ה) [פסחים כו:], (ו) [ענין
 לא:], (ז) [חולין פט.,
 וסופתה דתרומות
 צ"ה א"ג], (ח) [פ"ה א"ה
 כדכתיב ותחילתמי ומחילתי
 ערוך ערך חלם ג:], (ט) [ג'י
 הרא"ש צרה], (י) [לקמן
 ג:], (יא) [ו צמדכר טע],
 (יא) [נדבכי צ:], (יג) [וע"י
 מסופות חולין פט. ד"ה
 ותלמי],

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה שמע מקלס כו' מוקע צבור ויאל לחוץ יצא צחצי התקיעה:

גליון הש"ס גמ' בשופר של שלימים. עין וצחסי דף פו ע"א דג"ה אמר. וצבורות דף כו ע"א דג"ה תולה ווצדריס דף י ע"א דג"ה האם מינח צכשות ומעילה דף יב ע"ב דג"ה חלצ:

מוסף רש"י תקע בראשונה. פשוטה שלפני התרועה תקע דכרה [קטנן ג:]. ומשך בשניה. תקיעה של אחר התרועה מן כשמים לנחת בה ידי שמים. שהיה צריך לעשות זו אחר זו פשוטה שלאחריה דלמכתי ופשוטה שלפניה דזכותה (טו). אין בידו אלא אחת. דלפוקי תקיעה אחת לשמים לא מפסקין (טז). מצות לאו ליהנות נינהו. שמהות שמינת לשראל לא ליהנות מינו להם. לא להם הנחה ניתנו להם. אלא גיורת מן הא עליהם (חולין טז. בשופר של ע"ז לא יתקע ואם תקע יצא. דלאו הנחה היא ולכתמה מיחא לא יתקע משום דמיאס (טז).

רבינו הגנאל

אמר רבה שמע מקלס
 תקיעה צבור ומקלס
 תקיעה על שפת הבור יצא,
 הואיל ובור פקום תקיעה
 הוא לאותן העומדים
 בבור. אבל מקלס תקיעה
 קודם שעלה עמוד השחר
 ומקלס אחר שיעלה עמוד
 השחר, כיון שהלילה לאו
 זמן חיובא הוא (למד) רב
 יצא. למימרא דסבר רבא
 שמע סוף תקיעה בלא
 תחלת תקיעה או תחלת
 תקיעה בלא סוף תקיעה
 יצא, והתן תקע בראשונה
 ומשך בשניה כשחיה אין
 בידו אלא אחת כו'. ורחיני
 פסוקי תקיעת המודר לא

לתקוע לו ולהוות משום דתתם מודר מחזירו אין דעמו על דבר מנחה כשאין מפרש צהדיא אכל אם פירש צהדיא ממעיין ומשופר אסור קמ"ל:
אמר רבא זאת אומרת התוקע לשיר יצא. דמנחות אינן צריכות כוונה צפ' ערבי פסחים (פסחים דף קד:) משמע דהוי פלוגתא צגי הציאו
 לפינו מטבול צחורת דקמתי צגמ' אכלו דמאי ילא אכלו צשלא ממכוין ילא וצאידן צרייתא תניא ר' יוסי אומר אע"פ שטבול
 צחורת מנחה להציא לפינו (מנחה) חזרת וחרוסת ודייק התם ע"כ לאו משום היכרא הוא מדקמתי מנחה אלא משום דמנחות צריכות כוונה
 והשתא מה שהנריך רבא לקדקד מכאן ולא הציא מצרייתא דהתם דקמתי צהדיא דהוא אמרינא היינו צירקות דרצבן אכל מנחות דלאורייתא
 צעי כוונה ומה שמתקשה עליו מצרייתא דלקמן ולא פריך מרבי יוסי דהתם דהוא מני לדחויי לעולם מנחה משום היכרא:
 אכל